

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2005-2006

5 MAI 2006

Proposition de loi modifiant l'article 4 de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, en vue de prendre en compte les missions effectuées auprès d'une assemblée législative, d'une université, d'une cour ou d'un tribunal

(Déposée par Mme Clotilde Nyssens et M. Christian Brotcorne)

DÉVELOPPEMENTS

Les premières années de la soixantaine sont réputées s'ouvrir sur une nouvelle phase de la vie. Et pour cause, l'espérance de vie s'est sensiblement élevée. De 62 ans pour les hommes et 67 ans pour les femmes en 1950, elle est passée à 75 et 81 ans en 2000. Et cette tendance lourde ne fera que se confirmer à l'avenir avec, selon l'INS, une espérance de 82 et 88 ans en 2050.

Ces quelques chiffres suffisent à démontrer que l'allongement de l'espérance de vie et la coexistence des générations représentent un grand défi pour l'organisation future de la vie en société.

Les aînés contribuent à l'équilibre des enfants, des familles, de la société toute entière. Ils sont pourtant trop souvent écartés par une société qui semble parfois avoir peur de vieillir.

Pourtant, la société a besoin des aînés, de leurs valeurs, de leurs expériences et de leur savoir-faire. Et

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2005-2006

5 MEI 2006

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 4 van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen, teneinde rekening te houden met opdrachten voor een wetgevende vergadering, een universiteit, een hof of een rechtbank

(Ingediend door mevrouw Clotilde Nyssens en de heer Christian Brotcorne)

TOELICHTING

Algemeen wordt aangenomen dat de eerste jaren na de zestigste verjaardag een nieuwe levensfase inluiden. De levensverwachting is immers sterk toegenomen. In 1950 was ze nog 62 jaar voor de mannen en 67 jaar voor de vrouwen, in 2000 respectievelijk al 75 en 81 jaar. Die gestage evolutie zal zich in de toekomst nog doorzetten: volgens het NIS zal de levensverwachting in 2050 82 en 88 jaar bedragen.

Deze cijfers geven een idee van de grote uitdagingen voor de toekomstige organisatie van de samenleving die voortvloeien uit de langere levensverwachting en het samenleven van generaties.

De ouderen dragen bij tot het evenwicht van kinderen, gezinnen, van de hele samenleving. Toch worden zij al te vaak opzijgezet door een maatschappij die het ouder worden soms niet onder ogen durft te zien.

Nochtans heeft de maatschappij de ouderen nodig, met hun waarden, hun ervaringen en hun knowhow.

les aînés ont besoin de continuer à être utiles dans les sphères économiques, sociales, politiques et familiales le plus longtemps possible.

La poursuite d'une activité, professionnelle ou non, pour les pensionnés qui le souhaitent, est source de santé et de bien-être. C'est aussi un apport économique pour l'ensemble de la société. Le travail des pensionnés permet de transmettre un « *savoir-faire* » professionnel et de favoriser les échanges intergénérationnels.

Sauf dans certaines situations et pour autant que certaines conditions soient respectées, une pension de retraite ou de survie à charge du Trésor public ne peut être cumulée avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle.

En vertu de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, il est néanmoins possible pour une personne qui bénéficie soit d'une pension de retraite, soit d'une pension de survie cumulée avec une pension de retraite d'exercer moyennant déclaration préalable :

1° une activité professionnelle régie par la législation relative aux contrats de travail, ou par un statut légal ou réglementaire analogue, pour autant que les revenus professionnels bruts ne dépassent pas un certain plafond par année civile; (1)

2° une activité professionnelle comme travailleur indépendant ou comme aidant qui entraîne l'assujettissement à l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, ou qui est exercée en qualité de conjoint aidant, pour autant que les revenus professionnels produits par cette activité ne dépassent pas un certain plafond par année civile; (2)

3° une activité consistant en la création d'œuvres scientifiques ou en la réalisation d'une création artistique, n'ayant pas de répercussion sur le marché du travail pour autant que l'intéressé n'ait pas la qualité de commerçant au sens du Code de commerce;

(1) Conformément à l'article 1er de l'arrêté royal du 31 juillet 2004, *Moniteur belge*, 10 septembre 2004, p. 66 661, les revenus professionnels bruts ne peuvent dépasser 13 556,68 euros pour une personne ayant atteint l'âge de 65 ans. Selon l'article 4, § 5, 1°, de la loi du 4 avril 1995, le plafond de revenus pour les personnes qui n'ont pas encore atteint l'âge de 65 ans est, quant à lui, fixé à 7 421,57 euros.

(2) Conformément à l'article 1er de l'arrêté royal du 31 juillet 2004, *Moniteur belge*, 10 septembre 2004, p. 66 661, les revenus professionnels bruts ne peuvent dépasser 10 845,34 euros pour une personne ayant atteint l'âge de 65 ans. Selon l'article 4, § 5, 1°, de la loi du 4 avril 1995, le plafond de revenus pour les personnes qui n'ont pas encore atteint l'âge de 65 ans est, quant à lui, fixé à 5 937,26 euros.

Ook de ouderen willen zo lang mogelijk nuttig blijven in de economische, sociale, politieke of familiale sfeer.

Het voortzetten van een al dan niet professionele activiteit voor de gepensioneerden die dat wensen, is een bron van gezondheid en welzijn. Bovendien leveren zij aldus een economische bijdrage aan de hele maatschappij. Door te werken dragen gepensioneerden een zekere professionele knowhow over, wat ook de contacten tussen generaties bevordert.

Behalve in enkele gevallen en mits een aantal voorwaarden vervuld zijn, kan een rust- of overlevingspensioen ten laste van de Schatkist niet gecumuleerd worden met inkomsten uit een beroepsactiviteit.

Dank zij de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen, mag de persoon die een rustpensioen geniet of een overlevingspensioen met een rustpensioen cumuleert, na voorafgaande verklaring :

1° een beroepsactiviteit uitoefenen die onder de toepassing valt van de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten of van een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut, voorzover de bruto beroepsinkomsten per kalenderjaar een bepaald plafond niet overschrijden (1);

2° een beroepsactiviteit als zelfstandige of als helper uitoefenen die de onderwerping aan het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen tot gevolg heeft, of die wordt uitgeoefend in de hoedanigheid van echtgenoot-helper, voorzover de beroepsinkomsten voortkomend uit deze activiteit een bepaald plafond per kalenderjaar niet overschrijden (2);

3° een beroepsactiviteit uitoefenen die bestaat in het scheppen van wetenschappelijke werken of het stand brengen van een artistieke schepping en die geen weerslag heeft op de arbeidsmarkt, voor zover de betrokkene geen handelaar is in de zin van het Wetboek van koophandel;

(1) Krachtens artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 10 september 2004, blz. 66 661), mogen de bruto beroepsinkomsten niet meer bedragen dan 13 556,68 euro voor een persoon die de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. Volgens artikel 4, § 5, 1°, van de wet van 4 april 1995, mogen de inkomsten van een persoon die de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt niet meer dan 7 421,57 euro bedragen.

(2) Krachtens artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 10 september 2004, blz. 66 661), mogen de bruto beroepsinkomsten niet meer bedragen dan 10 845,34 euro voor een persoon die de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. Volgens artikel 4, § 5, 1°, van de wet van 4 april 1995, mogen de inkomsten van een persoon die de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt niet meer dan 5 937,26 euro bedragen.

4° toute autre activité, mandat, charge ou office, pour autant que les revenus bruts qui en découlent, quelle que soit leur dénomination, ne dépassent pas un certain plafond par année civile (1).

Or, et malgré ces possibilités de pouvoir cumuler une pension de retraite ou de survie avec une activité professionnelle, il n'en reste pas moins que la loi du 5 avril 1994 n'envisage pas les hypothèses dans lesquelles un magistrat émérite ou honoraire, un professeur d'université émérite ou toute personne bénéficiant d'une pension à charge du Trésor se verraient confier une mission auprès d'une assemblée législative, d'une université, d'une cour ou d'un tribunal en raison de ses compétences particulières moyennant une indemnité censée couvrir tous les frais qui peuvent en découler.

La présente proposition envisage de modifier l'article 4 de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, en vue d'autoriser le cumul entre une pension de retraite ou de survie à charge du Trésor public et des indemnités provenant de la réalisation d'une mission d'expertise auprès d'une assemblée législative, d'une université, d'une cour ou d'un tribunal.

Clotilde NYSENS.
Christian BROTCORNE.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 4 de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus

(1) Conformément à l'article 1 de l'arrêté royal du 31 juillet 2004, *Moniteur belge*, 10 septembre 2004, p. 66 661, les revenus professionnels bruts ne peuvent dépasser 13 556,68 euros pour une personne ayant atteint l'âge de 65 ans. Selon l'article 4, § 5, 1°, de la loi du 4 avril 1995, le plafond de revenus pour les personnes qui n'ont pas encore atteint l'âge de 65 ans est, quant à lui, fixé à 7 421,57 euros.

4° iedere andere activiteit, mandaat, ambt of post uitoefenen, voor zover de bruto inkomsten die eruit voortvloeien, ongeacht de benaming ervan, een bepaald plafond per kalenderjaar niet overschrijden (1).

Ondanks deze mogelijkheden tot cumulatie van een rust- of overlevingspensioen met een beroepsactiviteit, voorziet de wet van 5 april 1994 nochtans niet in de mogelijkheid dat een emeritus magistraat of hoogleraar, of iedere andere persoon die een pensioen ten laste van de Schatkist geniet, wegens zijn bijzondere deskundigheid een opdracht wordt toevertrouwd bij een wetgevende vergadering, een universiteit, een hof of een rechtbank en een vergoeding ontvangt die de daaraan verbonden kosten moet dekken.

Dit voorstel beoogt een wijziging van artikel 4 van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen, teneinde de cumulatie toe te staan van een rust- of overlevingspensioen ten laste van de Schatkist met vergoedingen voor het vervullen van een deskundigenopdracht bij een wetgevende vergadering, een universiteit, een hof of een rechtbank.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 4 van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de

(1) Krachtens artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 10 september 2004, blz. 66 661), mogen de bruto beroepsinkomsten niet meer bedragen dan 13 556,68 euro voor een persoon die de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. Volgens artikel 4, § 5, 1°, van de wet van 4 april 1995, mogen de inkomsten van een persoon die de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt niet meer dan 7 421,57 euro bedragen.

provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, sont apportées les modifications suivantes :

A) le § 1er, alinéa 1er, modifié par les arrêtés royaux des 23 décembre 2002 et 31 juillet 2004, est complété par un 5°, rédigé comme suit :

« 5° à effectuer des missions d'expert auprès d'une assemblée législative, d'une université, d'une cour ou d'un tribunal, n'ayant pas de répercussion sur le marché du travail pour autant que l'intéressé n'ait pas la qualité de commerçant au sens du Code de commerce; »;

B) le § 5, alinéa 1er, est complété par un 5°, rédigé comme suit :

« 5° à effectuer des missions d'expert auprès d'une assemblée législative, d'une université, d'une cour ou d'un tribunal, n'ayant pas de répercussion sur le marché du travail pour autant que l'intéressé n'ait pas la qualité de commerçant au sens du Code de commerce; ».

17 mars 2006.

Clotilde NYSENS.
Christian BROTCORNE.

openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) paragraaf 1, eerste lid, gewijzigd door de koninklijke besluiten van 23 december 2002 en 31 juli 2004, wordt aangevuld met een 5°, luidend als volgt :

« 5° deskundigenopdrachten uit te voeren bij een wetgevende vergadering, een universiteit, een hof of een rechtbank die geen weerslag hebben op de arbeidsmarkt, voor zover de betrokkene geen handelaar is in de zin van het Wetboek van koophandel; »;

B) paragraaf 5, eerste lid, wordt aangevuld met een 5°, luidend als volgt :

« 5° deskundigenopdrachten uit te voeren bij een wetgevende vergadering, een universiteit, een hof of een rechtbank die geen weerslag hebben op de arbeidsmarkt, voor zover de betrokkene geen handelaar is in de zin van het Wetboek van koophandel; ».

17 maart 2006.